

Memorie van Toelichting

I Algemeen deel

1. Inleiding

In het regeerakkoord 2017-2021 "Vertrouwen in de toekomst" (hierna: regeerakkoord) hebben de fracties van de partijen VVD, CDA, D66 en ChristenUnie een pakket aan maatregelen aangekondigd om de stapeling van eigen betalingen in de (langdurige) zorg en ondersteuning te verminderen.¹ Op die manier borgt het kabinet dat de zorg financieel toegankelijk blijft, ook voor mensen die (binnen het gezin) zorg uit meerdere domeinen ontvangen en daardoor met meerdere eigen bijdragen worden geconfronteerd. Het pakket bevat maatregelen gericht op de eigen betalingen in de Zorgverzekeringswet (Zvw), de Wet langdurige zorg (Wlz) en de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015).

Inmiddels zijn verschillende maatregelen in gang gezet. Een deel van de maatregelen geldt al in 2018 en een deel zal in 2019 gaan gelden. Dit betreft het bevriezen van het eigen risico, de maximering van de bijbetalingen in het geneesmiddelenvergoedingssysteem, de verlaging van eigen bijdragen Wlz en beschermd wonen door de halvering van de vermogensinkomensbijtelling (VIB) en de introductie van een vaste maximale bijdrage van €17,50 per bijdrageperiode voor maatwerkvoorzieningen en persoonsgebonden budgetten (pgb's) in de Wmo 2015, niet zijnde beschermd wonen en opvang. Met de invoering van de laatstgenoemde maatregel per 1 januari 2019, wordt de eerste stap gezet richting de invoering van het abonnementstarief. Voor de volledige invoering van het abonnementstarief is een wetwijziging vereist. Hiertoe is dit voorstel opgesteld.

Een belangrijke aanleiding voor de invoering van het abonnementstarief is het feit dat een zeer groot deel van mensen die ondersteuning op basis van de Wmo 2015 ontvangen, het eigen risico in de Zvw vol maakt. Met de invoering van een abonnementstarief wordt de stapeling bovenop de zorgkosten van het eigen risico beperkt. In het regeerakkoord staat "Om deze stapeling van eigen betalingen tegen te gaan, komt er een abonnementstarief van €17,50 per bijdrageperiode (vier weken) voor huishoudens die gebruikmaken van de Wmo-voorzieningen". Dit reduceert tevens uitvoeringskosten en regeldruk en zorgt voor meer eenvoud voor de cliënt.

2. Uitwerking abonnementstarief

2.1 Reikwijdte abonnementstarief

Uitgangspunt van het abonnementstarief is dat er een vast tarief van €17,50 geldt per bijdrageperiode voor huishoudens zolang zij gebruik maken van Wmo-voorzieningen of een pgb ontvangen. Lokaal kunnen gemeenten invulling geven aan wanneer de bijdrage start en stopt en wanneer de bijdrage tijdelijk niet verschuldigd is, bijvoorbeeld bij een ziekenhuisopname. Zowel de maatwerkvoorzieningen en persoonsgebonden budgetten als een deel van de algemene voorzieningen wordt met dit voorstel onder het abonnementstarief gebracht. Gemeenten dienen bij verordening lokaal duidelijkheid te creëren welke algemene voorzieningen onder het abonnementstarief komen te vallen. Het gaat hierbij in ieder geval om algemene voorzieningen ter compensatie van beperkingen waarbij een duurzame hulpverleningsrelatie wordt aangegaan tussen degenen aan wie een voorziening wordt verstrekt en de betrokken hulpverlener(s), zoals bijvoorbeeld bij huishoudelijke hulp en begeleiding.

2.2 Uitzonderingen op het abonnementstarief

Bij algemene maatregel van bestuur kunnen maatwerkvoorzieningen uitgezonderd worden van het abonnementstarief. Hierbij wordt gedacht aan een uitzondering van personenvervoer. Cliënten maken vaak incidenteel gebruik van personenvervoer, bijvoorbeeld één keer per twee maanden.

¹ Bijlage 820240, p. 16 bij Kamerstukken II 2017-2018 34 700, nr. 34.

Hierbij is het passend om een bijdrage per rit te vragen, zoals nu vaak het geval is. Vanuit cliëntperspectief is het onwenselijk om personenvervoer onder het abonnementstarief te brengen omdat mensen dan een vaste bijdrage van €17,50 per bijdrageperiode moeten betalen. In sommige gemeenten is het personenvervoer vormgegeven als een maatwerkvoorziening, welke automatisch onder het abonnementstarief komt te vallen indien er geen uitzondering wordt gemaakt. Om de uitvoering die goed werkt voor zowel cliënt, gemeente als aanbieder te ontlasten, is de mogelijkheid gecreëerd om personenvervoer bij algemene maatregel van bestuur uit te zonderen van het abonnementstarief. Zo wordt voorkomen dat gemeenten alle maatwerkvoorzieningen vervoer in een algemene voorziening moeten omvormen om een bijdrage per rit te kunnen vragen.

Voor de maatwerkvoorzieningen beschermd wonen en opvang blijft de huidige intramurale bijdragesystematiek met (doorgaans) een hogere bijdrage van toepassing. Omdat beschermd wonen en opvang intramurale ondersteuningsvormen betreffen, waarbij huisvesting en de meeste dagelijkse behoeften door een instelling worden geleverd, vallen deze niet onder het abonnementstarief.

Per 2019 wordt de groep niet AOW-gerechtigde meerpersoonshuishoudens uitgezonderd van de bijdrage. Deze uitzondering wordt gecontinueerd. De uitzondering volgt uit de maatregel voor eenverdienerhuishoudens waarbij één van de partners chronisch ziek is die eind 2016 genomen is². Zie de artikelsgewijze toelichting voor een nadere toelichting op de overige (reeds bestaande) uitzonderingen.

2.3 Controle of de bijdrage de kostprijs niet te boven gaat

Met de invoering van het abonnementstarief blijft de controle op het verbod op het overstijgen van de bijdragen door de kostprijs, alleen van toepassing voor algemene voorzieningen die buiten het abonnementstarief vallen, voor een bij algemene maatregel van bestuur omschreven maatwerkvoorziening als bedoeld in het derde lid van artikel 2.1.4 en voor hulpmiddelen of woningaanpassingen (indien die in eigendom zijn overgedragen). Voor hulpmiddelen die in eigendom worden overgedragen en voor woningaanpassingen dient op kostprijs gecontroleerd worden of deze zijn afbetaald. Aangezien de cliënt eigenaar wordt van deze goederen en er voor de gemeente na de eigendomsoverdracht geen kosten meer aan de verstrekte voorziening zijn verbonden zijn, is het onlogisch om de cliënt meer te laten bepalen dan de kostprijs. Voor de overige voorzieningen die onder het abonnementstarief komen te vallen, geldt geen controle op de kostprijs meer. De bijdrage van €17,50 zal zeer zelden de kostprijs overstijgen en de administratieve lasten van gemeenten en aanbieders maken het niet doelmatig om op kostprijs te controleren in verhouding met de door de cliënt te besparen kosten.

2.4 Mogelijkheden lokaal bijdragebeleid gemeenten

De gemeente blijft de mogelijkheid houden om het abonnementstarief naar beneden bij te stellen of op nihil te zetten, voor alle inwoners of voor bij verordening omschreven groepen. De mogelijkheid om de bijdrage voor verschillende voorzieningen te verlagen komt te vervallen, er geldt immers één tarief voor alle voorzieningen tezamen en niet meer een tarief per voorziening zoals voorheen het geval was. Gemeenten kunnen ervoor kiezen om voor een voorziening geen bijdrage aan de cliënt op te leggen. Ten slotte blijven de uitzonderingen waar individuele cliënten geen bijdrage verschuldigd zijn gelden. Zie voor een nadere toelichting de artikelsgewijze toelichting.

2.5 Anticumulatie

De huidige anticumulatieregeling blijft intact: als een huishouden al een eigen bijdrage betaalt voor intramurale zorg (Wlz, beschermd wonen of opvang), dan betaalt het huishouden geen abonnementstarief. Ten behoeve van het uitvoeren van deze taak is geregeld dat gemeenten hiertoe gegevens mogen verwerken en uitwisselen met het CAK.

² Kamerstukken II, 2016–2017, 34 550 XVI, nr. 10

2.6 Maatregelen om de aanzuigende werking te beperken

De precieze effecten van het abonnementstarief, in het bijzonder op de toestroom naar voorzieningen (aanzuigende werking), zijn op voorhand lastig in te schatten. Met het oog hierop zullen de effecten van de maatregel in de praktijk via een monitor worden gevolgd. Als er zich in de praktijk inderdaad ongewenste effecten voordoen die zich onvoldoende met de huidige wettelijke kaders en gemeentelijk lokaal beleid laten beïnvloeden, moeten er mogelijkheden zijn om deze ongewenste effecten terug te dringen. Dit wordt mogelijk gemaakt door in dit wetsvoorstel op te nemen dat bij algemene maatregel van bestuur regels gesteld kunnen worden met betrekking tot de beoordeling van het college voor het verstrekken van een maatwerkvoorziening (artikel 2.3.5 van de Wmo 2015). Het uitgangspunt dat een ieder zich kan melden bij de gemeente met een ondersteuningsvraag en daarbij geholpen wordt, blijft daarbij van kracht..

2.7 Veranderingen ten opzichte van 2019

Ten opzichte van de tussenvariant van het abonnementstarief, die vanaf 2019 gaat gelden, zijn er verschillende wijzigingen in de wet die nu voorligt. Het abonnementstarief gaat ook gelden voor een deel van de algemene voorzieningen. Het abonnementstarief wordt (grotendeels) onafhankelijk van de kostprijs, zorggebruik, inkomen en vermogen. De uitvoering wordt van het van het CAK overgedragen naar gemeenten.

3. Uitvoerbaarheid

Disclaimer: Er loopt op dit moment een onderzoek naar waar de uitvoering van het abonnementstarief vanaf 2020 moet komen te liggen. Afhankelijk van de uitkomsten van dit onderzoek kan de keuze voor de overheveling van de uitvoering van de vaststelling en inning van de vaststelling en inning van de bijdragen naar gemeenten nog worden herzien. Dit zal in goed overleg met VNG en CAK gebeuren. Dit onderzoek geeft ook meer inzicht in de uitvoerbaarheid van de taken voor gemeenten. Na afloop van de consultatie wordt deze paragraaf op basis van de uitkomsten van het onderzoek verder aangevuld.

Met het abonnementstarief worden taken die voorheen bij het CAK lagen, de vaststelling en inning van de bijdrage voor maatwerkvoorzieningen, met uitzondering van beschermd wonen, naar gemeenten overgeheveld. Omdat de bijdrage voor voorzieningen die onder het abonnementstarief vallen niet langer afhankelijk is van inkomen, vermogen en zorggebruik, en in de meeste gevallen ook niet meer van de kostprijs, wordt de uitvoering van deze taken een stuk eenvoudiger. De vaststelling en inning van de bijdrage is vergelijkbaar met taken die gemeenten al uitvoeren, zoals bijvoorbeeld de vaststelling en inning van de algemene voorzieningen en de lokale belastingen. Om te zorgen dat gemeenten op een goede manier uitvoering kunnen geven aan het abonnementstarief, wordt gestreefd naar een implementatietijd van negen maanden.

4. Financiële gevolgen

4.1 Gevolgen voor het gemeentefonds

De eerste stap richting de regeerakkoord maatregel abonnementstarief per 2019 is reeds gezet. Deze wet behelst de structurele uitwerking van die maatregel per 2020 waarvoor reeds financiële afspraken zijn gemaakt. Onderstaande bedragen zijn te vinden op pagina 59 van het regeerakkoord.

	2020	2021	2022	2023
Wmo 2015				
Abonnementstarief	143	148	148	145

Er zijn financiële gevolgen voor gemeenten. Bovenstaande middelen onder het kopje Wmo 2015 worden daarom structureel toegevoegd aan het gemeentefonds. Daarnaast zijn bij het Inter Bestuurlijk Programma financiële afspraken gemaakt waarin ook het abonnementstarief is meegenomen. Er zijn desondanks zorgen bij gemeenten dat de invoering van het abonnementstarief door de aanzuigende werking leidt tot kosten bij gemeenten. Het Kabinet heeft maatregelen getroffen om de aanzuigende werking te beperken, zie hiervoor paragraaf 2.6.

4.2 Inkomenseffecten

De in deze wet gepresenteerde maatregelen maken onderdeel uit van een breder pakket aan maatregelen dat is aangekondigd om de stapeling van eigen betalingen in de (langdurige) zorg en ondersteuning te verminderen. Zoals eerder vermeld is de eerste stap richting een abonnementstarief al per 2019 gezet. Ten opzichte van die tussenvariant zorgt alleen het onderbrengen van een deel van de algemene voorzieningen voor inkomenseffecten.

Abonnementstarief voor deel van algemene voorziening

Cliënten die een algemene voorziening afnemen bij hun gemeente die onder het abonnementstarief gaat vallen zullen ook een inkomenseffect ervaren. In veel gevallen zullen deze mensen er op vooruit gaan. Dit omdat of de eigen bijdrage van de algemene voorziening hoger is dan het abonnementstarief, of omdat de mensen in de huidige situatie al het abonnementstarief betalen en daarnaast de bijdrage voor de algemene voorziening afdragen. In het geval dat mensen in de huidige situatie geen abonnementstarief verschuldigd zijn en daarnaast de bijdrage voor de algemene voorziening lager is dan het abonnementstarief, ervaren mensen een negatief inkomenseffect. Naar verwachting zal deze laatste situatie niet vaak optreden. De hoogte van het (veelal positieve) inkomenseffect zal per gemeente verschillen.

5. Gevolgen voor regeldruk

De regeldruk voor aanbieders neemt structureel af door de invoering van deze maatregel. Aanbieders hoeven gegevens over gebruik van de ondersteuning namelijk niet meer te registreren en uit te wisselen met gemeenten of het CAK. Eenmalig zullen aanbieders wel te maken krijgen met extra regeldruk door aanpassingen die doorgevoerd moeten worden in ICT-systemen. Deze aanpassingen zijn minimaal, de mogelijkheden die nodig zijn voor het toekomstige berichtenverkeer zitten al ingebouwd in de huidige ICT-systemen van aanbieders. Sommige aanbieders moeten deze mogelijkheden nog wel in gebruik nemen. De kosten voor het aanpassen van de ICT-systemen op het nieuwe berichtenverkeer worden geraamd op ruim 4 miljoen euro (2.500 euro x 3.250 aanbieders x 0,5). Er is bij deze berekening vanuit gegaan dat de helft van de aanbieders de mogelijkheden die nodig zijn voor het toekomstige berichtenverkeer reeds in gebruik genomen heeft. Aanbieders worden verder eenmalig belast met het kennisnemen van deze regeling. Dit leidt eenmalig tot een toename van de administratieve lasten met 17.625 euro (10 min x 45 euro loonkosten van een specialist x 2.350 aanbieders).

Voor cliënten neemt de regeldruk structureel af. De berekening van de eigen bijdrage wordt eenvoudiger omdat het een vast bedrag wordt wat onafhankelijk wordt van het inkomen en vermogen van mensen en hun zorggebruik. Hierdoor kunnen cliënten een factuur sneller lezen en begrijpen. Ook gaat er naar verwachting minder tijd naar bezwaar en beroepprocedures. Omdat de gegevensuitwisseling in de keten vereenvoudigd, worden cliënten minder vaak geconfronteerd met een factuur over meerdere periodes (stapelfactuur). De tijd die gaat zitten in het begrijpen van een dergelijke hoge facturen, wordt hierdoor minder. Cliënten moeten wel eenmalig kennisnemen van de nieuwe regeling. In financiële termen worden deze kosten als verwaarloosbaar beschouwd.

6. Gevolgen voor fraude

De maatregelen in dit besluit leiden niet tot additionele frauderisico's. De maatregel die per 1 januari 2020 worden doorgevoerd geven geen gelegenheid om (opzettelijk) een onterecht voordeel te halen. Het vaststellen en innen van de bijdrage is in veel gevallen een geautomatiseerd proces.

Bovendien gaat de eigen bijdrage voor veel inkomensgroepen omlaag, waardoor een eventueel onterecht behaald voordeel lager zal zijn dan voorheen het geval was.

7. Consultatie

PM

II Artikelsgewijze deel

Artikel I, onderdeel A

Eerste lid

Deze bepaling is niet anders dan onder de voorgaande bepalingen over de bijdragen in de Wmo 2007 en de huidige Wmo 2015. Cliënten zullen voor hun ondersteuning, als de gemeente daarvoor kiest, een bijdrage moeten betalen. Deze bijdrage kan, als het beschermd wonen of opvang betreft, afhankelijk worden gesteld van het inkomen en het vermogen. Het is aan de gemeente om te bepalen of cliënten voor ondersteuning van de gemeente (zowel voor algemene voorzieningen – niet zijnde cliëntondersteuning – als voor maatwerkvoorzieningen) een bijdrage verschuldigd zullen zijn. Als de gemeente daarvoor kiest, zal dat in de verordening moeten worden bepaald.

Tweede lid

Een grondslag wordt voorgesteld om bij algemene maatregel van bestuur omschreven voorzieningen te kunnen uitsluiten van een bijdrage. Hierbij wordt in eerste instantie beoogd om het bestaande beleid voor te zetten en de bijdrage voor een hulpmiddel in de vorm van een maatwerkvoorziening voor een aangepaste rolstoel uit te sluiten zoals dit is opgenomen in het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015. Hetzelfde geldt de gevallen waarin cliënten nog geen 18 zijn (met uitzondering van een woningaanpassing), de bestaande koopkrachtmaatregel voor niet AOW-gerechtigde meerpersoonshuishoudens of cliënten die al een bijdrage betalen voor Wlz-zorg, beschermd wonen of opvang (instellingszorg). Zij zijn geen bijdrage verschuldigd.

Ten slotte is geregeld dat:

- bij onvoldoende betalingscapaciteit (als iemand wel inkomen en vermogen heeft, maar geen vrije beschikking heeft over zijn middelen);
 - indien het college, na advies van een instelling voor algemeen maatschappelijk werk, de Raad voor de Kinderbescherming of het AMHK, van oordeel is dat de verschuldigdheid van de bijdrage kan leiden tot mishandeling, verwaarlozing of ernstige schade voor de opvoeding en ontwikkeling van een minderjarige door de ouder; of
 - in het kader van een integrale persoonsgerichte aanpak bij mensen die met politie of justitie in aanraking zijn gekomen of zorg mijden ten gevolge van een psychische beperking;
- geen bijdrage kan worden opgelegd.

Derde en elfde lid

Dit lid regelt dat de hoogte van de bijdrage in de kosten per bijdrageperiode voor één of meerdere maatwerkvoorzieningen of een persoonsgebonden budgetten tezamen, met uitzondering van opvang en beschermd wonen of andere bij algemene maatregel van bestuur omschreven maatwerkvoorzieningen, € 17,50 bedraagt per bijdrageperiode voor de ongehuwde cliënt of de gehuwde cliënten tezamen. Bij de bij algemene maatregel van bestuur beschreven voorzieningen wordt gedacht aan personenvervoer waarvoor een lage ritprijs wordt betaald. Daarvoor wordt ook niet altijd op voorhand een overeenkomst voor afgesloten, maar betaalt naargelang het gebruik. Door deze grondslag wordt de mogelijkheid open gehouden om in overleg met gemeenten ook andere voorzieningen uit te zonderen. Bij ministeriele regeling kunnen regels worden gesteld over de indexatie van het tarief op basis van de consumentenprijsindex. Het kabinet is niet voornemens tijdens deze kabinetsperiode het bedrag te indexeren. Het elfde lid regelt de indeling van de

bijdrageperioden. De bijdrageperioden – van in beginsel vier weken – volgen de weeknummers volgens de internationale standaard ISO 8601. De staande praktijk blijft intact.

Vierde lid

Gemeenten stellen bij verordening de bijdrage van de algemene voorzieningen vast. Gemeenten krijgen op grond van dit lid tevens de mogelijkheid om bij verordening naast maatwerkvoorzieningen ook algemene voorzieningen onder het vaste tarief van €17,50 per bijdrageperiode te brengen. In ieder geval moeten de algemene voorzieningen waarbij een duurzame hulpverleningsrelaties wordt aangegaan met een hulpverlener zoals huishoudelijke hulp en begeleiding onder het abonnementstarief worden gebracht. Dit is niet het geval bij "tafeltje-dekje" waarbij er geen sprake is van een duurzame hulpverleningsrelatie, maar een haal- en brengservice.

Met hulpverleningsrelatie wordt hier bedoeld dat de kenmerken "band, "doel" en taakopdracht" aanwezig zijn waarbij er een betrokkenheidsaspect is tussen de cliënt en de hulpverlener waarbij continuïteit van die band van waarde is. Dit aspect en belang wordt voor de maatwerkvoorzieningen bijvoorbeeld gereflecteerd door artikel 2.6.5, tweede lid, Wmo 2015 (niet telkens een ander gezicht). De arbeidsverhouding op basis waarvan de maatschappelijke ondersteuning wordt verstrekt brengt in de regel werkgevers- en opdrachtgeververplichtingen met zich mee.

Onder "duurzaam" wordt over het algemeen verstaan langer dan 6 maanden en algemene voorzieningen waarop de cliënt, vanwege de aard van de beperkingen, langdurige een beroep zou moeten doen.

De stapeling van zorgkosten treedt eerder op bij het compenseren van langdurige beperkingen in de zelfredzaamheid en participatie. Het is vanuit het doel van deze maatregel logisch dat voor deze voorzieningen juist het abonnementstarief van toepassing is.

Het criterium "duurzame hulpverleningsrelatie" heeft verder tot gevolg dat algemene voorzieningen waarbij er in overwegende mate sprake is van een persoonlijke hulpverlening onder het abonnementstarief valt. Arbeid is daarin het grootste kostencomponent. Algemene voorzieningen waarbij er als onderdeel van de voorziening in overwegende mate diensten of zaken worden verstrekt die in de reguliere handel verkrijgbaar zijn, vallen in de regel buiten het abonnementstarief. Dit behelzen gebruikelijke uitgaven die iedereen voor zijn huishouden zelf betreft. Denk aan een maaltijdservice waarbij de kostprijs van het voedsel hoger is dan de bereiding en er geen sprake is van betekenisvol persoonlijk contact; er is dan zo gezegd geen sprake van een hulpverleningsrelatie. Algemene voorzieningen waarvan slechts incidenteel gebruik wordt gemaakt (bijvoorbeeld losstaande evenementen) hoeven niet onder het abonnementstarief te worden gebracht. Gemeenten hebben een zekere beleidsruimte om te beoordelen welke voorzieningen aan het hiervoor genoemde criterium voldoen. Verder is het goed mogelijk, al is het niet expliciet genoemd, om (mobiliteits)hulpmiddelen onder het abonnementstarief te brengen. Cliënten betalen het hulpmiddel zolang het bij hen in bruikleen is

Vijfde lid

Het vijfde lid regelt dat bij verordening voor zowel maatwerkvoorzieningen, pgb's als algemene voorzieningen een korting kan worden gegeven op het vaste abonnementstarief. Daarnaast kan in de verordening worden bepaald dat op de bijdrage een korting wordt gegeven voor personen die behoren tot daarbij aan te wijzen groepen. Hierbij kan worden gedacht aan personen die op grond van het gemeentelijke beleid in het bezit zijn gesteld van een kortingpas voor bepaalde maatschappelijke activiteiten of voorzieningen of mensen die onder een bepaalde inkomensgrens vallen (onderdeel a). De bijdrage kan voor deze groepen ook op € 0,- worden gesteld. Verder is geregeld (onderdeel b) dat een bijdrage slechts verschuldigd kan zijn zolang iemand van een voorziening (bijv. een hulpmiddel) gebruik maakt. In de Wmo 2007 was de duur van de periode waarover bijvoorbeeld voor een woningaanpassing of een hulpmiddel een bijdrage kon worden opgelegd, beperkt.

Zesde lid

Bij het abonnementstarief speelt de controle op het overschrijden van kostprijs geen rol meer, immers het gaat om een vast bedrag per bijdrageperiode dat in werkelijkheid nagenoeg altijd onder de kostprijs zal liggen. Echter, als het abonnementstarief niet geldt of als bijvoorbeeld een hulpmiddel of woningaanpassing in eigendom is overgedragen, onverminderd artikel 2.1.4 Wmo 2015, en is afbetaald moet wel op kostprijs worden gecontroleerd. Bij een woningaanpassing wordt men door vaak door natrekking eigenaar van de bouwkundige aanpassingen, maar het is ook mogelijk om woningaanpassingen zoals een traplift in bruikleen te geven.³ Bij een (mobiliteits)hulpmiddel bepaalt de gemeente zelf of het goed in bruikleen wordt gegeven of wordt overgedragen. Dit lid regelt die uitzonderingen.

Zevende lid

Beschermd wonen blijft als intramurale maatwerkvoorziening onder de inkomensafhankelijke bijdrage vallen. Het CAK blijft de bijdrage voor deze voorziening innen en vaststellen. Het bestaande beleid dat is neergeslagen in het huidige Uitvoeringsbesluit Wmo 2015, dat de bijdragesystematiek regelt, blijft van toepassing. De bijdrage blijft inkomens- en vermogensafhankelijk. De algemene regels bij algemene maatregel van bestuur zijn noodzakelijk om te waarborgen dat in alle gemeenten sprake is van een uniforme wijze van vaststellen van de inkomens- en vermogensafhankelijke bijdragen.

Achtste lid

De gemeente kan bij verordening zaken regelen over de voorzieningen die onder het abonnementstarief vallen aangaande de invordering en de opschorting of beëindiging daarvan, over de situatie dat is voldaan aan de kostprijs en de termijnen waarbinnen moet worden vastgesteld en geïnd. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen hierover algemene regels worden gesteld met name als het gaat om het hanteren van uniforme termijnen voor de vaststelling en inning.

Negende lid

De gemeente stelt de bijdrage vast voor algemene voorzieningen (vierde lid), echter de gemeente is bevoegd om voor het vaststellen en innen van bijdragen voor voorzieningen bij verordening een andere instantie aan te wijzen. De bijdragen worden in de praktijk in die gevallen vaak door de aanbieders vastgesteld en geïnd. De hoogte van de bijdrage voor een voorziening wordt in de verordening of bij algemene maatregel van bestuur geregeld.

Tiende lid

Het CAK blijft aangewezen als het bestuursorgaan dat de bijdrage voor beschermd wonen vaststelt en int en daarmee de intramurale bijdragesystematiek uitvoert die ook geldt voor de eigen bijdrage voor Wlz-zorg. Zie verder de artikelsgewijze toelichting bij het zevende lid.

Artikel I, onderdeel B

Eerste lid

Een algemene gebruikelijke voorziening bestaat uit zaken, diensten die in de reguliere handel verkrijgbaar zijn, niet speciaal voor mensen met een beperking zijn ontworpen en niet aanzienlijk duurder zijn dan een vergelijkbaar product met hetzelfde doel (passend in een normaal aanschaffingspatroon bij een gelijke financiële positie). Het bovenstaande is al in jurisprudentie

³ Zie art. 3:4 en 5:3 van het Burgerlijk Wetboek en HR 15-11-1991, NJ 1993, 316.

uitgekristaliseerd, maar ter codificatie en voor de consistente toepassing wordt voorgesteld de toetsingsgrond in de wet op te nemen.⁴

Tweede lid

Dit lid biedt de grondslag om nadere regels te stellen over de beoordeling van het college bij de beslissing tot het verstrekken van een maatwerkvoorziening. Gedacht kan worden aan het nader regelen van wat "gebruikelijke hulp" inhoud (vgl. Participatiewet) en waar nodig kan het bestaande begrip "algemeen gebruikelijke voorziening" nader worden gedefinieerd. Aanvullend zou kunnen worden geregeld dat diensten die iemand zelf al adequaat sinds geruime tijd betreft om de beperkingen op het gebied van zelfredzaamheid of participatie te verminderen of weg te nemen en overlappen met de toe te kennen maatwerkvoorziening niet hoeven te worden verstrekt.

Als bijvoorbeeld mensen al geruime tijd een huishoudelijke hulp betalen hoeven zij specifiek die hulp niet nog eens van de gemeente te ontvangen. Zij hebben daarvoor dan de financiële draagkracht als hun inkomen gelijk blijft.

Artikel I, onderdelen C en D

Geregeld wordt dat het college persoonsgegevens met het CAK kan uitwisselen teneinde de anticumulatieregeling krachtens artikel 2.1.4 van de Wmo 2015 te kunnen toepassen voor wat betreft de eigen bijdrage als bedoeld in artikel 3.2.5, eerste lid, van de Wet langdurige zorg. Als die is verschuldigd hoeft niet geen bijdrage voor een maatwerkvoorziening worden betaald. Het voornemen is om dit op grond van het voorgestelde tweede lid van artikel 2.1.4 Wmo 2015 te regelen.

Artikel II

Gestreefd wordt naar een inwerkingtreding met ingang van 1 januari 2020.

De minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

Hugo de Jonge

⁴ Zie verder CRvB 14-07-2010, ECLI:NL:CRVB:2010:BN1265, CRvB 21-05-2008, ECLI:NL:CRVB:2008:BD3476, CRvB 14-07-2010, ECLI:NL:CRVB:2010:BN1265, CRvB 17-08-2011, ECLI:NL:CRVB:2011:BR6634, CRvB 14-07-2010, ECLI:NL:CRVB:2010:BN1265, CRvB 17-12-2014, ECLI:NL:CRVB:2014:4276), CRvB 22-11-2006, ECLI:NL:CRVB:2006:AZ313, CRvB 17-11-2009, ECLI:NL:CRVB:2009:BK5657, CRvB 17-08-2011, ECLI:NL:CRVB:2011:BR6634.